7. ԱԺԱՌ - ՄԱԺԱՌ

Կէլնի, չէլնի մեյ խատ իրիկ, մեյ խատ կնիկ: Իստոնց մեյ խատ լաճ կէլնի: Էսա իրիկ, կնիկ զըմեն օր կէրթեն անտառ փետ կկտրեն, կպերեն, կծախեն, ուրենց իդարեն կանեն:

Ավուր մեկ էսա լաճ կասի ուր մոր. - Մարե՛, դյու պիտի էրթաս թակավորու ախչիկն ուզես զիկ:

Մերն ի կասի. - Բալա՛մ, դյու ծռե՞ր ես, ի՞նչ ես, թակավոր ի՞նչխ ուր ախչիկ կուտա մե, մեր ո՞ր պընին խավնի, մեր զընգյնութնին, թե՝ մեր խանատանութնին:

Լաճն ի կասի. - Մարե՛, իս ըղսկնա պըներ չիմ խասկնա, իս քյե կասիմ թե, դյու պիտի թակավորու ախչիկն էրթըս ուզիս զիկ, դյու էլ պիտի էրթըս. էլ ուրիշ խըբըրներ չեմ ուզե լսել:

Մերն ի կտիսնա, որ խետ ուր լաճուն ճար չէլնի, չար նաչար կէլնի կէրթը թակավորու քյեռշկ սարեն:

Թակավորն ի, որ էսա պառվուն կտեսնա, կխառոցուցի կասի. - Է՜յ պառավ, արե խենքյ քյո դըրդն ի՞նչ ի, ի՞նչ կուզիս զզնից:

Պառավն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, իմ դըրդն էն ի, որ դյու քյո ախչիկ տաս իմ լաճուն:

Էսա թակավորու ախչիկն էլ որ կեր բեշիկբյըրթմա էր էլե խետ թակավորու վըզիրի լաճուն:

Թակավորն ի, որ պառվու էսա խըբըր կլսի, մեյ խատ կծծղա, առրա կասի. - Է՜յ պառավ, թե որ քյո լաճ Աճառ-Մաճառի սըննըթ կիտի, ես էլ իմ ախչիկ կուտամ քյո լաճուն, թե որ չի կիտի՝ նըֆեղը տեղ մեկէլ չի զյըն էսա դըրբըր:

Պառավն ի, թակավորու էսա խըբըր լսելուն պես, ճաման ուր գյլոխ կկոռի, կէլնի տյուս:

Լաճն ի, որ կտիսնա, թե մեր մոռւթ մամով էկավ, կխառոցուցի, կասի. - Մարե՛, կնըցի՞ր մոտ թակավոր, ի՞նչ ասաց:

Մերն ի կասի. - Ա՜յ տղա, իս քյե չասեցի՞, թե ըղսկնը ըխըմըխ պըներ մտիցդ մի ընցուցե. թակավոր ուր ախչիկ չի տա քյե, դյու ընչի՞ նըֆեղը տեղ էլար զիկ էօրեռխկեցիր մոտ թակավոր:

Լաճն ի կասի. - Մարե՛, ախր թակավորն ի՞նչ ասաց քյե:

Մերն ի կասի. - Բալա՛մ, թակավորն ասաց, թե որ քյո լաճ Աճըռ-Մըճըռի

սանաաթ կիտի, ես իմ ախչիկ կուտամ քյե, որ չի կիտե, մեկէլ նա նաֆեդա տեղ չիգյաս էսա դարբար, ես իմ ախչիկ չեմ իտա քյե:

Լաճն ի, որ էսա ափան կլսի, կինի մեչ մառախի, կդառնա ուր մոր կասի. - Մարե՛, մառախ մանե. թակավորու ախչկան սեր զիկ Աճառ-Մաճառի սանաաթն էլ կսովրցուցի:

Էն մեկէլ օր խետ էնան լաճ մեյտեղ կէլնին, կէրթան մեշեն փետ կըտըրտել, ուրենց շլակ կպռնեն, կուգյան ճամբախ, կնեղանան, խետ շլակ կդնի գյետին՝ թակավորու Աճառ-Մաճառ կինի միտ դիժար կուգյա, մեյ խաստ սրտանց կասի՝ օ՜ֆ օ՜ֆ կանի, բիրդան քարերաց տկից մեյ խաստ մարթմ կթռնի դյուս, կասի. - Է՜յ, բաբալըղ, Օֆօֆ ես եմ, զիկ ընչի՞ կանչիցիր:

Էսա մարթն ի, կշշկոի կկայնի, էլ չի կիտի ի՞նչ ասի:

Օֆօֆն ի կասի. - Ասա խենքյ քյո ցավն ի՞նչ ի:

Մարթն ի կասի. - Ես կիտե՞մ ապա, ախպե՛ր, իմ լաճ թակավորու ախչիկն ուզեց, թակավորն էլ ասաց, թե որ քյո լաճ Աճառ-Մաճառի սանաաթ կիտի՝ զաթի ես էլ իմ ախչիկ կուտամ, որ չի կիտե՝ մեկ էլ էսա դարբար չէրեվաքյ:

Օֆօֆն ի կասի. - Էյ բաբալըղ, էդ էլ պան ի, որ դյու իդոր խամար մառախ կանես, քյո լաճ պե մոտ զիկ. ես ինոր Աճառ-Մաճառի սանաաթ կսովրցուցեմ:

Մարթն ի, որ էսա խաբար կլսի. կասի. - Իմ լաճ գյեր էնա տեղ նստուկ ի:

Օֆօֆն ի կասի. - Կնա՛, քյո լաճ պե թասլիմ արա զիկ, իս էլ կտանեմ կսովրցուցեմ, մառախ մանե, բաբալըղ:

Մարթն ի կէրթա ուր լաճու ծեռ կպռնի, կպերի թասլիմ կանի էսա մարթուն, ինքյ կթողնի կէրթա:

Օֆօֆն ի, էսա լաճուն կառնի խետ ուր կտանի մեչ քյարերաց: Բիրդան քյափմ կպատռի, դուռմ կպացվի, Օֆօֆ էնան էսա լաճ կմտնեն ներս:

Լաճն ի կմտնի ներս, կտիսնա, որ ի՞նչ, էդա քարի մեչ մեյ խաստ քյեռշկ-սարեմ կա, որ չուտես-չխմես, էդա քյեռշկ-սարեն թամաշա անես:

Էսա լաճ որ կմտնի ներս, էսա դավրեշին ախչիկմ կէլնի, էսա ախչիկ էօդի իենջարից որ էսա լաճուն կտիսնա, ուր սիրտ կչխփխ վեր էսա լաճուն, աման լաճ էսա ախչկան չի տեսնա:

Օֆօֆն ի էսա լաճու խազվներ բիթուն կխանի, կդառնա մեյ խաստ կամչիմ կառնի, կփոթնի վեր էսա լաճուն կբաշլայի դփել:

Լաճն ի, որ կտիսնա թե էսա Օֆօֆ անխոգյի, անխոգյի, կամչին առե ընգյե վեր ուր շանին կդփի, կբաշլայի մեյ տեխեն բոռալ, մեյ տեխեն փախնել: Լաճն ի, որ կփախնի՝ Օֆօֆն էլ կամչին կառնի ծեռ, կլարի էսա լաճու իտև, խուսածին պես կկպուցի, ըսկում էլ անխոգյի-անխոգյի կզարկի՝ որ կամշու դիպած տեղ էրկու մատ կաղար կոտի կկապուտնա, կէլնի թյումբթյումբ:

Էսա մարթն ի, որ լաճուն Օֆօֆին թասլիմ անելուց սորա, կթողնի կէրթա տուն, խետ որ կմտնի տուն, կնիկ կտիսնա, որ մարդն մենակ էկավ, լաճ չկա խետ, կկպնի իրկան յախեն, կասի. - Իմ լաճ դո՞ր թողեցիր, դողրին ասա խենքյ:

Մարթն ի կասի. - Ա՜յ կնիկ, մենքյ էրկուսս մեկ տեղ մեշից փետ շլկեցինքյ, էկանքյ մեչ քարերաց, նեղացանքյ, նստանքյ. բիրդան թակավորու ասած Աճառ-Մաճառի սանաաթն ընգյավ միտս, սիրտս կդրդվավ, զիկ-զիկ ասեցի, որ թակավոր աղորթմանց ուր ախչիկ դեր իմ լաճուն՝ ի՞նչ աղեկ կէլներ, ճազր թե լաճս կէլներ թակավորուն փեսա, թե՝ մենք, էսա նեղութնից կազատվենքյ: Ես խետ էսա մտածումեն ի, բիրդան օ՜ֆ օ՜ֆ արեցի: Իս իմ օֆ օֆ անելս կիտցա, բիրդան

քյարերաց մեչից մարթմ թռավ դյուս, զիկ ասաց՝ ա՛յ մարթ, ընչի՞ զիկ կանչեցիր. Օփօփ իս իմ. քյո դարդն ի՞նչ ի: Ես էլ ասիցի, թե՝ ɦալ-ɦեքյիաթ իս թակավորու ախչիկն ուզիցի իմ լաճուն, թակավորն էլ զիկ ասաց, թե՝ եթե քյո լաճ Ճա̈ն-Մա̈ճա̈նի սա̈նա̈ա̈թ կիտի՝ ես իմ ախչիկ կուտամ քյո լաճուն, թե չէ՝ չեմ իտա: Իս որ էսա խա̈բա̈րն ասեց, էդա Օփօփն ասաց՝ այ մարթ, էդ էլ պա̈՞ն ի, որ դյʞու իդոր խամար մա̈ռա̈խ կանես, քյո լաճ պե մոտ զիկ, իս ինոր Ճա̈ն-Մա̈ճա̈ն սանաաթին կսովրցուցեմ առանց փա̈րի:

Ես էլ, որ էսա պա̈ն լսա̈, լաճուն ծեռ պռնիցի, թսալիմ ɦրիցի ինոր, ասի՝ թող տանի սովրցուցի, դաɦա աղեկ. իս էլ թողիցի էկա տուն:

Մերն ի, որ էսա պա̈ն կլսի, էրկու ծեռնով կտփի մեչ ուր գլխուն, մազեր կքյա̈շի, կոկսի, կբոռա, կասի. - Աստված քյո տուն ավեր չանի, ախմա՛խ, դյʞու քյո ծեռնով, քյո լաճ տվեր իս որ տանեն սպանեն, էն քյո օփ օփ ասածն թակավորու մարթերն են իլե: Մա̈խսʞւս ըդսկնա̈ արեր ին, որ տղէս ծեռնեդ առնեն, տանեն սպանեն:

Կնիյն ի էսա ասելուց սորա, կբաշլայի դաɦա պանցր ծենով լա̈լ, բոռալ, կանչել, էրկու ծեռնով դփել մեչ ուր գլխուն:

Էսա մարթն ի, էն մեկէլ օր առատուն էլմել կէլնի կէրթա̈ մեշեն, փետ կկտոտի, կշլկի կուգյա̈, էն քարերաց մոտ կնստի, ուր տուն էրթա̈լու վերեն կմեզի, կասի՝ ի՞նչխ անեմ մեկ տքյլʞզ տունմ կեր, որ կուշտ, թե անոթի կէրթենքյ միամիտ սրտով կծվա̈րենքյ, էն էլ մկա դա̈ռցավ դժոխքյ, էլ էն կնգյա̈ն բոռբոռալ, ճվճվա̈լ մարթ չի կանա քյա̈շե, խետ ուր էսա մտածումեն մեջ խատ օ՛փ օ՛փ կանի:

Էսա մարթն ի խետ, որ օ՛փ օ՛փ կանի, բիրդա̈ն քյարերաց մեչից Օփօփ կթռնի դյʞւս, կասի. - Է՛ɦ, զա̈ɦլես տարար, ի՞նչ կուզես զյնա̈:

Էսա մարթն ի, որ Օփօփին կտիսնա, շատ կուրախանա, կասի. - Վալա էրեկվե մեր կնիկ ըսկում փաթոթի զյʞտʞլթʞմ դրիր ի ինե, որ մարթ չի կանա մտնե տուն, կպե շանս, կասի. - Իլլաɦ, բիլլաɦ դյʞւ իմ լաճուն տարար կորիսցուցիր, պիտի իմ լաճ պերես էլմել թա̈պիմ անիս զիկ:

Օփօփն ի, որ էսա պա̈ն կլսի, շատ կպա̈րկսանս վեր էսա մարթուն, կասի. - Էɦ դյու էլ մարթու խոզյին կպերես մարթու պերան, լաճդ էլ մեկ խելա̈ցի պա̈մ էլներ ջայɦնամ էր, ɦա̈մ էն դդումին տանեմ, էն կա̈նդա̈ր վերեն չա̈րչըրվեմ, ɦա̈մ էդա քյո ɦա̈նգյա̈մեն էլ քյա̈շիմ, կայնի էրթա̈մ քյո լաճ պիրիմ տար, զիկ լազմ չի:

Օփօփն ի էսա ասելուց սորա կէրթա̈ կմտնի ուր տուն, լաճու ծեռ կպռնի, որ խանի տա խոր:

Օփօփի ախչիկն ի, որ էսա պա̈ն կտիսնա, ուր ծեռաց կա̈մչին իրեք դիր կզա̈րկի վեր փենշա̈րեն, իրեք դիր կասի. «Ճա̈ն-Մա̈ճա̈ն, Ճա̈ն-Մա̈ճա̈ն, Ճա̈ն-Մա̈ճա̈ն»:

Օփօփն ի էսա լաճու ծեռ կպռնի, կպերի թա̈սլիմ կանի ուր խոր, կասի. - Էսա քյո լաճ չի՞, ա՛ռ, ինչ կանդար որ կուզես՝ ուրախցի վերեն:

Էսա մարթն ի, ուր լաճուն կառնի կինի ճա̈մբա̈խ, լաճն ի էն մեկէլ օրվան ուր ցախի շլա̈կ կշլկի. կինի ճա̈մբա̈խ, քյիչմ տեղ կէրթա̈ն, լաճ խոր կասի. - Աղա՛, դյʞւ քյիչմ ա̈ռա̈ճա̈ցի, ես մեյ քիչ ճյʞփ թա̈փեմ, կուգյա̈մ, քյե կխասնեմ:

Խերն ի մեյ կդոր կա̈ռա̈ճա̈նա թե չէ՝ լաճ կդա̈ռնա մեյ խատ խորոտ պստիկ շունմ, կվա̈զի խոր ա̈ռճև, կբաշլայի թովռալ, վա̈զվզել:

Խերն ի, որ էսա շուն կտեսնա, շատ կուրախանա, կասի. - Ա՜խ իմ լաճ մկա ըստեղ էլներ, էսա շուն պռներ տանինքյ մե, ի՞նչ խորոտ շուն ի:

Խերն ի, էսա ասելուն պես, շուն կփսխնի, կկորիսվի, լաճն ի կդա̈ռնա, կուգյա̈

մոտ ուր ցախի շլակ էլմէլ կդառնա մարդ, ուր շլա̈կ կշլկի. կինի ճա̈մբախ, կուզյա ուր խոր կխասնի:

Խերն ի կասի. - Տղա՛, մկա դյու խետ զիկ էլներ ըսկում խորոտ շունմ կեր, որ քյո խելքյ կէրթեր, էդա անտեր էկա̈վ իմ ա̈ռա̈ճև թովուաց, վա̈զվոտեց. էլմէլ պոչն էօլեորից վեր, ուր քյամկին, թողից, փախավ. դյի ըստեղ էլներ, էն շուն պոնինքյ տանինքյ մե:

Լաճն ի, որ խոր էսա խա̈բրներ կլսի՝ մէյ խատ քյթի տկանց կծծղա, աման ծեն չի խանե, չի ասե, թե՝ իս ի:

Կտորմ էլ կա̈ռաճանան թե չէ, լաճն ի խոր կասի. - Աղա՛, դյու մէյ կդոր ա̈ռաճացի, իս մէյ խատ էլ ճյիր թափեմ, գյա̈մ, կիշերն պաղեր եմ, փորս կէրթա̈:

Խերն ի, որ մէյ քիչ էլ կառաճանա, լաճ կտա̈նե մէյ խատ խորոտ լապզտրուկ, կվա̈զի ուր խոր ա̈ռա̈ճ կվա̈զվզի, կթովռա:

Խերն ի, որ էսա լապզտրակ կտիսնա, կասի. - Դո էսա թսզան ի, լապզտրակ ի՞նչ խորոտ ի, իմ լաճ ըստեղ էլներ, պոներ, տանենքյ խետ մե:

Խերն ի, էսա խա̈բա̈ր ասելուց սորա, լապզտրակ պոչ կէօլեորի վեր, ուր քյա̈մկին, կփախնի, կէրթա̈:

Լաճն ի, կէրթա̈ մոտ ուր շլակ, կէլնի մարթ, ուր շլակ կշալկի, վա̈զեվա̈զ էլմէլ կուպյա̈, կխասնի ուր խոր, մէյ տեղ կէրթա̈ն տուն:

Մերն ի, որ կտիսնա ուր լաճն էկավ, ճամամ կէլնի կփաթթվի լաճու վիզ, իրիսներ կպաքյի, վերեն կուրախնա:

Քյա̈նիմ օրից սորա լաճն ի խոր կասի. - Աղա՛, վա̈ղ կիրակի ի, իս կդա̈ռնամ մէյ խառո ծի, ամառ ըսկում խորոտ ծի, որ մեչ մեր քյաղքյին մեկ էլ չի կնդվի զի պես, դյու զիկ կխեծնիս, գյա̈մ կզա̈րկիս իմ պերան, կտանիս շուկեն կծախիս, իմ գյին կէլնի չուր խա̈զա̈ր էրկու խարեր ոսկի, աման չէլնեմ չիմանամ իմ պերնի գյա̈մ ծախես. գյա̈մն առ, պե տուն:

Խերն ի կասի. - Բա̈լա̈՛մ, դյու ի՞նչխ կդա̈ռնաս ծի, դյիւ մարթ իս:

Լաճն ի կասի. - Թակավորի ախչկան սեր զիկ ծի էլ, էշ էլ, ճա̈լա̈ վո՞վ կիտի ի՞նչ պա̈նի կդա̈ռցուցի:

Էն մեկել օր կիրակի առատուն լաճ կդա̈ռնա մէյ խատ խորոտ ծիմ, որ խետ ամպերաց կխաղա:

Խերն ի մէյ խատ գյա̈մ կզա̈րկի պերա̈ն, կէլնի կխեծնի, կքյշի կէրթա̈ շուկեն: Ճա̈մբախ վով որ էսա ծին կտիսնա, խելքյ կէրթա̈, ըսկում որ խորոտ էր: Մարթն ի ծին կտանի շուկեն վարճասըլի լաճու ասածի պես ա̈ղորթմա̈նց խա̈զա̈ր էրկու խատիր ոսկի կծախի մէյ խառո զա̈նգյին մարթում, կդա̈ռնա, գյա̈մ պերնեն կխանի, կառնի կդառնա ուր տուն:

Էսա մարդն ի ծին, որ կառնի կխեծնի, ուրախ-ուրախ կքյշի կէրթա̈ տուն, ծիյուն կկապի փա̈գյա̈խ, ա̈ռա̈ճև կեռլեմ գյարի, խոտ կլցի:

Կես կիշերին ծին կդա̈ռնա մէյ խատ բա̈բա̈զյիթ մարթ, յավաշմ դռներ կպա̈նա, կթողնի կէրթա̈ ուրենց տուն, խանգեստ կպառկի, կքյնի:

Էսա ծին առնողն ի, առատուն շոտ կէլնի վեր, կասի. «Մէյ խատ էրթա̈մ իմ ծիյուն աչքյ տամ»: Կուզյա̈, կտիսնա, որ ի՞նչ՝ փագյխի դռներ պա̈ց, ծի չկա, ճավար-մա̈դւսթ էսա ծին ի՞նչխ էլեր ի, վո՞վ ի մտե մեր տուն, մարթ սալխ չի տա: Էսա մարթն ի, կին ըզտեխ, էնտեխ, դյիր որ կփոա, վիր որ կխառցուցի, մարթ սալխ չիտա, էսա մարթն ի, կասի. «Վա՛յ, վա՛յ, կա չկա շուն շան որդիքյ աչքյ թա̈լեր ին իմ ծիյուն, կիշերն իկեր ին, գյիղցեր ին»:

Էն մեկէլ կիրակին լաճն ի խոր կասի. - Աղա՛, ես կդա́ռնամ մեյ խատ խորոտ գյիսեշ, զիկ կտանես կծախես. աման չէլնեմ չիմանամ իմ վզի կապ ծախես, խետ որ զիկ կծախես կպոծնես. չվան վզես կառցկես. կառնես, կպիրես տուն:

Լաճն ի կդառնա մեյ խատ խորոտ գյիմեշմ, խեր կուտա ուր ա̈ռճև, կառնի կտանի շուկեն. վո՛վ որ էսա գյիմեշ կտեսնա. պերան կմնա̈ պաց, ըսկում, որ խորոտ էր: Վարհասըլի կծախի եռսունխինգյ ոսկի, փա̈րեն կառնի. թե չէ՝ ծեռ կուտա չվան վզեն կառցկի, կպերի ուր տուն:

Գյոմեշ առնողն ի, ուրախ-ուրախ կքյշի կտանի կկապի ուր փագյախ, կեռլեոմ կուտի, էնա̈ն խոտ կլցի ա̈ռճև:

Կես կիշերին գյոմեշն ի, կդա̈ռնա մեյ խատ բա̈բա̈գյիթ մարթմ, յավաշմ դռներ կպա̈նա, կթողնի, կէրթա̈ ուրենց տուն, խանգյիստ կքյնի:

Առատուն շոտ էսա գյիմեշ առնող կէլնի վեր, որ էրթա̈ ուր գյիմշուն աչքյ տա. կտեսնա, որ ի՞նչ՝ փա̈գյխի դռներ պա̈ց, գյիմեշ չկա. դո՛ յամա՛ն հավա՛ր, մադա̈՛թ. կիշերս գյիղեր մտեր ին, իմ գյիմեշ գյողցեր ին, վիր որ կխառցուցի, դիր որ կէրթա̈, մարթ ապլխ չի տա:

Վեր էսա պա̈նին քյաղաքյ կծրնձվի, որ թա̈զա̈ գյիղեր ին փա̈յդա̈ իլե, մեյ խատ խրեղեն ծիմ իլան մուլի մարալ զյիմեշմ գյիղցեր են, էսա խա̈բա̈ր կէրթա̈ կինի Օֆոֆի ականջ: Օֆոֆն ի, խետ որ էսա պա̈ն կլսի, ծեռ կդփի վեր ուր ծնգյա̈ն, կասի. «Կա, չկա էսա էն լաճն ի, էս շան տղեն ի՞նչ շոտ Ա̈ճա̈ռ-Մա̈ճա̈ռ սա̈նա̈ա̈թ սովրավ, վա՜յ շան տղա, վա՜յ ես քյո, Ա̈ճա̈ռ-Մա̈ճա̈ռի սա̈նա̈ա̈թ սովրցուցեմ, առանց քյո երեսանց խինգյ փա̈րա̈ խեր տիսնալու դյու թողնես էրթա̈ս ըդսկնա̈ պա̈ներ անես, դյու կայնի, ես քյե կսովրցուցեմ»: Մեչ ուր մտաց կդնի կիրակի հա̈սնա̈, էրթա̈ շուկեն:

Կիրակին ի լաճ խոր կասի. - Աղա՛, ես կդա̈ռնամ մեյ խատ պետ կլավ ոչխարմ, դյու չվան կկապես իմ վիզ, զիկ կտանես, կծախես, աման չէլնեմ, չիմանամ իմ չվան ծախես, իմ չվան առ, պե տուն, թե չէ՝ էն առնող զիկ կտանի, շոտմ կմորթի:

Խերն ի կասի. - Չէ՛, բա̈լա̈՛մ, մա̈ռա̈խ մանե, չուր էսօր ծախե՞ր եմ, որ էսօր ծախեմ:

Լաճն ի, կդա̈ռնա մեյ խատ պետ կլավ ոչխարմ, խեր չվան կդնի վիզ, կառնի կտանի շուկեն: Տեխեն Օֆոֆ էլերի մեյ խատ դա̈վրեշմ իկե, կայնե շուկեն: Խետ որ էսա ոչխրին կտեսնա, կճանչնա, կուգյա̈ էսա ոչխրին կէլնի մուշթա̈րի, փեյ կզա̈րկի վար հասլի իրեքյ ոսկի կուտա, կառնի:

Էսա մարթն ի փա̈րեն կառնի կդնի ուր ծոց, կկզվի, որ ոչխարի վզից չվան առցկի, աման դա̈վրեշ կասի. - Չէ՛, չէլնե. ես չվան վեր ոչխըրին եմ բա̈զա̈րղ արե:

Էսա, էնա էլ կասեն. - Ախպե՛ր, ամոթ չի՞ որ դյու էն կդոր չվնի խամար խոսքյ զրոց կանես, չվան էլ թող տանի խետ, ինոր քյա̈մա̈լն ի՞նչ ի:

Էսա մարթն ի ճար կկտրի, էլ ծեն չի խանե, մեյ տեխեն մեչ ուր մտա̈ց կասի. «Զա̈յնա̈՛մ, կէրթա̈մ մեյ խատ թա̈զեմ կառնեմ, կտանեմ, իմ լաճ ի՞նչ պիտի ասի»: Կթողնի կէրթա̈ մեյ խատ թա̈զա̈ չվան կառնի, կէրթա̈ ուր տուն:

Դա̈վրեշն ի էսա ոչխրին կառնի, կտանի ուր տուն, ոտքեր կկապի, կթա̈լի գյետին, ուր ախչկան կբոռա, կասի. - ախչի՛Կ, մեյ խատ դա̈նա̈կ պե, էսա ոչխար մորթենքյ:

Ախչիկն ի փենջարից խետ որ կիրիշկա էսա ոչխըրին, կճանչնա, որ էսա էն լաճն ի, ուր դիժա̈ր կուգյա̈, համան շոտմ դա̈նա̈կ կառնի կթա̈լի տանիս. խոր կբոռա, կասի. - Աղա՛, չեմ կիտե դանակ դիր ի:

Խերն ի կբոռա, կասի. - Ախչի՛Կ. նաջա̈խ բուխարկի մոտ ի, նա̈ջախն առ արե:

Աղջիկն ի նա̈ջա̈խն էլ կառնի. կթա̈լի տանիս, խոր կբոռա. կասի. - Աղա՛, բուխարկի մոտ նա̈ջա̈խ չկա:

Խերն ի կասի. - Դո՛ շան դել, բալե սղոց կնդի, ա՛ռ, արե:

Ախչիկն ի սղոցն էլ կպռնի, կթալի տանիս, կասի. - Աղա՛, սղոցն էլ չէրևա, չեմ կիտե դ՞ր ես դրե:

Խերն ի կասի. - Ախչի՛կ, արե կայնի էսա ոչխրի մոտ, կայիմ պռնի, չյուր ես գյնմ կնղնեմ, պերեմ:

Ախչիկն ի կիճնի տակ, կուգյն ոչխար կպռնի:

Խերն ի շուտմ կէլնի վեր:

Ախչիկն ի կկզվի ոչխարի ականջին կսւսի. - Ա՛յ տղա, դու ընչի՞ էկար ընգյնր իմ խոր ծեռ, դյու չի՛ր կիտե, որ էն քյե ուր ծեռ իսկելուն պես կմորթեր, աման ականջ արա, տե քյե ինչ կասեմ, քյանի որ դյու էդա սաննաթ իմ մնրիֆնթով սովրար, ես կուզեմ ըս դրիս քյե ննզնտել, ես քյո ոտքերաց չվան կատցկեմ. մկա իմ խեր դննննկ կփդոտի, չիկանա կնդնե, կէլնի տանիս, կտեսնա գյեռ էնտեղն ի, կպննրկանա վեր զիկ, կբոռբռա, էն որ վեր զիկ կբոռբռա, ես քյե կթողնեմ պննց, կիրիշկամ տեխ իմ խեր, դյու ոտքերդ իրնր տուր, էլի փախի, թե չէ՝ խետ որ խասավ մոտ քյե, էլ ծեռնեն չես ննզնտվեր:

Խերն ի կէլնի էօդեք կփռա, էնտեխ կփռա, նն՛ դանակ կա, նն՛ սղոց, նն՛ էլ ննջնխ, ճար կկտրի կասի՝ մեյ խատ էլնեմ տանիս, կէլնի տանիս, կտեսնա, որ ի՞նչ՝ գյեռ ուր փդոածներ իրեքյն էլ տանիս ին, կպռոա վեր ուր ախչկան, կասի. - Հա՜յ ճննյննըզ, էսրանքյ որ դյու չես թննլե տանիս, ապա վո՞վ ի թալե:

Ախչիկն ի, որ խոր էսա խաբրներ կլսի, մճանեն կանի, թե ինքյ աննեղ ի, ոչխար կթողնի պննց, կդննռնա տեխ ուր խեր, կասի. - Աղա՛, ես խննբննր չեմ:

Ախչիկ խետ խոր խննբննր տված գյնխ, ոչխար իրար կդեպնի բիրդնն կդննռնա մեյ խատ եղունիկմ, կթռնի:

Խերն ի, որ էսա կտեսնա, կբռոա վեր ուր ախչկան, կասի. - Տեսա՞ր, շան ախչիկ, քյո երեսանց փախավ:

Էսա ասելուն պես՝ ինքն էլ կդննռնա մեյ խատ առծիվմ, կինի էսա եղունկան ետև մեչ ճննվին. եղունիկ կթռնի, առծիվն էլ ինոր ետև, ճա՜ ճա՜ ի, որ պռնի, կխասնին թակավորու քյեռշկ-սարի ննռճև, եղունիկ կտեսնա, որ գյեռ թակավորու փենջննրեն պննց ի, թակավորու ախչիկն էլ նստե մեչ փենջննրին:

Եղունիկն ի կշեռկվի դոդրի տեխ փենջննրեն, փենջննրից ներս մտնել մեյ խատ վննրթ դննռնալ, թակավորու ախչկան կոգյ ինել մեկ կէլնի:

Առծիվն ի, որ էսա կտեսնա, ճար կկտրի կիճնի տակ, կէլնի մեյ խատ պետ արաբմ, մեկ դատդն վննրթ կպռնի ծեռ, բռոալեն-ճվննլեն կուգյա թակավորու քյեռշկ-սարի տակ:

Թակավորն ի, որ իսոր բռոալ-ճվննլ կլսի, կխառցուցի, կասի. - Ի՞նչ բնն ի, ընչի՞ կբռոաս:

Արաբն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, ես մեկ դննդն վննրթ առեր ի կտանի, մեյ խատ շուն շան որդիմ էկավ իմ դիմաց զիկ ասաց, թե՝ էդա վննրթերից մեյ խատ տու զիկ, ես էլ ասեցի՝ չեմ իտա, էդ մարթն էլ ինադու ծեռ զննրկեց իմ ծեռնից մեյ խատ վննրթ խլեց, թննլեց, դոդրի ընգյննվ քյո էօդի փենջննրեն, կխնդրեմ, որ դյու իմ վննրթ տաս զիկ:

Թակավորու ախչիկն ի կտեսնա, որ վննրթմ ուր փենջննրից ընգյննվ ուր գյոքյ, ըսկում խորոտ ի, ըսկում էլ անուշ խոտն ունի, որ ինքյ մեչ ուր կյանքին ըսըսկնեմ խորոտ-խորոտ վննրթ չէր տեսե: Թակավորու ախչիկ վննրթ պռներ էր ծեռ կխո-

տոտեր. վերեն կուրախներ. բիրդան թակավոր կմտնի ներս, կասի. - Ախչի՛կ, էդա վնրթ վո՞վ իտուր քյե:

Ախչիկն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, իմ փենջնրից էկավ, ընգնվ ճիշտ իմ գյոքյ:

Թակավորն ի կասի. - Էդա վնրթ որ կա՝ մեյ խատ արաբում ի, խղճու ծեռից խլեր են, թնլեր են, իկեր ի, ընգյեր ի քյո փենջնրից ներս, արաբն իկե ուր վնրթ կուզի, տուր ինոր ծեռ, թող առնի էրթն, խեղճ ի:

Ախչիկն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, էսա վնրթ որ կա իմ կըսմնթն ի, որ ես կիտցեր եմ, դյու իմ վիզ կկտրիս, իս էսա վնրթ մարթու չեմ իտա:

Թակավորն ի, որ կտեսնա, թե ուր ախչկան խետ ճար չէլնե, կէրթա դնվրեշին կասի. - Ա՛յ մարթ, քյո վարթի գյինն ի՞նչ ի, ասա փնրեն տամ:

Արաբն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, իս էն վնրթ չեմ ծախե, անկարելի պնն ի:

Թակավորն ի, որ էսա պնն կլսի, գյնղտիկ նմր կանի, ուր վնզիրին կասի. - Կնացե՛քյ, իմ խասս բնղչից մեյ խատ սըսկնա վնրթ քյաղեքյ, պերեքյ էրկուսն խետ մեյ մեկեռու դնենքյ մեչ թասին, դնվրեշին շանց տանքյ, որ ուր վնրթ ճանչցավ՝ տանքյ, թող առնի էրթն, որ չէ՝ սեյճդր անենք էսա շուն:

Թակավորու վնզիրն ի, կէրթն խաս բնխչից մեյ խատ էսա վարթի նմշից, վնրթմ կքյնղի, կպերի խետ էսա վնրթին կդնեն մեչ թասին, արաբուն կկանչեն, կասեն. - Էսա էրկըսից ո՞րն ի քյո վնրթը:

Արաբ կճանչնա, կասի. - Էնա ի իմ վնրթ:

Թակավորու ախչիկն ի ճաման շոտմ կխասնի էն վնրթ կառնի, կասի. - Չէ՛, իս որ կիդցեր եմ իմ վիզ կէրթն, իպ էսա վնրթ մարթու չեմ իդա, էն իմ կսմնթն ի:

Արաբն ի, որ էսա կլսի, կխասնի որ թակավորու ախչկան ծեռնից վնրթ խլի, փիտոտի: Վնրթ թակավորու ախչկան ծեռաց մեչ բիրդնն կդառնա մեյ մաղ կորեկ, կլցվի մեչ էօդին, իսկ էն կորեկ, որ բուն էդա լաճն ի, էն կորեկ կթռնի, կմտնի մեչ թակավորու ախչկան քյուրքյին:

Խետ որ վնրթ կդառնա կորեկ, արաբն էլ կդնռնա մեյ խատ թխսմեր՝ խետ քյառսուն խատ ճետի, կինի վեր էդա կորկներաց, կբնշլայի էդա կորկներ ուտել:

Թակավորու ախչկան քյուրքյի մեչ մտուկ կորեկ, որ տեսավ, թե դնվրեշ դառցավ խավ, խետ քյառսուն ճետերաց, ինքյն էլ շոտմ կդնռնա աղվեսմ կբնշլայի շոտմ նռնճ թխսմոր, սորա ճետերաց խեղդել, խետ որ թխսմոր կխեղդի, դնվրեշ կմեռնի, ընչի որ թխսմեր դնվրեշն էր:

Թակավոր, թակավորու ախչիկ էնւսն վնզիր, ուր քյեոշկ-սարի մարթեր բիթուն պերան թողեր են պաց, էսա պնն թնմնշն կանեն, չեն կանա խասկնա, թե էսա ի՞նչ պան ի:

Էսա աղվեսն ի թխսմոր էնան ուր ճետերաց խեղդելուց սորսւ, կդնռնա մեյ խատ բնբնիգյիթ տղեմ կկայնի էօդի օրթալաղ:

Թակավոր ուր ախչիկ, վնզերներ, որ էսա պնն կտեսնան, դաճա շատ կզնրմանան:

Լաճն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, դյու զիկ կճանչնա՞ս, իս որ կամ էն աղքյատ կնգյնն լաճն եմ, որ էկավ քյո ախչիկն ուզեց, դյու էլ ասեցիր, թե՝ որ քյո լաճ Ճնռ-Մնճնռի սննննթ կիտի, իս էլ իմ ախչիկ կուտամ, որ չի կիտի՝ էլ ըզդեխ չիգյնքյ, ախչիկ չեմ տա: Մկա ես ուզածիդ պես Ճնռ-Մնճնռի սննննթ սովրիր եմ, քյո ախչիկ պիտի տաս զիկ:

Թակավորն ի, որ էսա պյան կլսի, պերան կմնա պաց, կասի. - Ծա՛տ աղեկ, ես քյյանի որ խոսքյ տվեր իմ, էլ իմ խոսքյ ետ չեմ առնե. կնա վաղն արե. իմ ախչիկ առ տար:

Լաճն ի թակավորուն կաց պյարև կանի, կթողնի կէրթյա ուր տուն:

Խետ որ լաճ կէրթյա, թակավորու վյազիրն ի թակավորուն կասի. - Թակավոր ապրած կենաս. քյո ախչիկ խետ իմ լաճուն բեշիկքյարթմա ին, դյու ի՞նչխ կասես, թե ես իմ ախչիկ կուտամ ուրիշի:

Թակավորն ի կասի. - Դյու կիտես, որ իմ սրտո՞վն ի, իս որ կամ թակավորմ եմ, որ մեչ քյանիմ մարթու խոսքյ տվեցի, էլ չեմ կանա իմ խոսքն ուտե, ինչխ որ իլիրի իմ խոսք պիտի կատարեմ. աման որ դյու կանաս ընկում պյամ անե, որ էսա լաճ իմ ախչկնից վյազ գյա՝ թող քյո լաճուն էլնի, իս պյան չիմ ասե:

Վյազիրն ի կասի, որ ընկուն ի, թակավոր ապրած կենաս, ես ֆեղ-ֆյանդով ընկում կանեմ, որ էն տղեն փեոշմնի, ծեռ քյաշի քո ախչկանից:

Էն մեկել օր, որ էսա լաճն ի կուգյա թակավորու քյոշկ-սարեն, որ թակավորու ախչիկն առնի, թակավորու վյազիր ուր խալվներ կփոխի, կուգյա էսա լաճուն կասի. - Ա՛յ տղա, թակավոր կասի՝ իմ ախչիկ որ կա, խետ վազիրի լաճուն բեշիկքյարթմա ի, թակավորն էլ քյե խոսքյ տվե: Ընկուն, որ էսա իրիկուն մեջ մեկ էօդի իրեք խատ եաթյաղ պիտի իսկին, մեկ՝ քի, մեկ՝ թակավորու ախչկան, մեկն էլ վյազիրի լաճուն, դուտ պիտի կոծին վեր ձե, չուր առատուն նոր պիտի գյյան դուտ պյաննյան: Թակավորու ախչիկ վի՞ր եաթյաղի մեշեն որ էլավ, նշանակի որ ախչիկ էդա լաճուն կուզի: Թակավորն էլ ուր ախչկան պիտի փսակի վեր էդա լաճուն:

Էսա լաճն ի որ էսա խաբար կլսի, կասի. - Ծատ աղեկ, իմ կաբհլն ի, թող ընկուն էլնի: Կը թողնի կերթյա շուկէն, քիչ ըմ յամպրավ կառնի, կլըցի ուր ջէօբ, , մեյ շուշա էլ վարթի ջհիր կառնի կդնի ուր ծոց: Իրիկուն կուգյա թակավորու քյոշկ-սարէն:

Վյազիրն ի մեջ մեկ էօդին իրեք խատ եաթյաղ տվե իսկել խետ որ էսա լաճ կուգյա էսա լաճուն, ուր լաճուն էնյան թակավորու ախչկան կմտուցին էսա էօդէն, դուտ դրսանց կկոծեն, մէօհրլյամիշ կանին, կթողնին կերթան:

Կես կիշերին էսա լաճն ի կելնի վեր մութ-մութ կերթյա, կպուպուզի էօդի դռան իդեվ, դըհդըքոց կդնի:

Վյազիրի լաճն ի կասի. - Էլ ձեն մի խանե, նյա խեր, նյա սըլամաթ: Թակավորու ախչիկ առնենք, դուտ կոծեր են վեր մի, քյաքյ թյափյավ վերես, ես էլ զիկ չկարցա պոնի, էլա, էկա ըստեղ քյաքյիցի:

Վյազիրի լաճն ի կասի. - Վայլա իմ քյաքն էլ թափավ վերես, որ ընկունի, ես էլ կելնիմ էսա մոտամնդյարի մեշ կքյաքիմ:

Վյազերի լաճն ի էսա ասելուն պես կելնի վեր, կմտնի մուսյաննդարէն յաղորթմյանց կքյաքյի, կուգյա ուր տեղ կպառկի:

Աղոթըրնի դիմաց էսա լաճն ի կելնի վեր, կուգյա, կկայնի էօդի դռան իդև, կբաշլայի մեյտեխեն յամպրավ ուտել, մեյ տեխեն էլ վարթի ճյուր պըռտել ուր ջան:

Վյազիրի լաճն ի եսոր պերնի ճըփճըփալու ծեն, որ կառնի, կելնի, կնստի մեշ ուր տեղաց, էսա լաճուն կխարցուցի, կասի. - Էդա ի՞նչ ի կանիս:

Էսա լաճն ի կասի. - Ասպած քո տուն ավեր չանի: Գյյախնի լիսնա, առատուն որ կյան դուտ պյաննյան, էսա քյաքյ ըստեղ տեսնան էլ մե ի՞նչ կասին. կյյամօթին էլ մե ախչիկ չեն իտա: Ես էլ ճարս կտրավ՝ էլյա վեր էսա քյաքյի կեսն կուտիմ, կեսն էլ կպոտեմ ջանս, շապիկ կխայնեմ վերեն, որ չիգյյան, տեսնան, ի՞նչխ անեմ:

Վազիրի լաճն ի, որ էսա կլսի, կասի. - Խա՛. վնլն ճղորթ կասիս, որ առատուն էկան, էսա քյաքյեր տեսան, նն՛ զիկ ախչիկ կուտան, նն՛ քյե, րնլե ես էլ էլնեմ քյե պես անեմ:

Հնմման կէլնի վեր, կչլդվի. կմտնի մուաննդնրեն, ուր քյաքյի կեսն կոտի, կեսն էլ կպոտի ուր շան, խաղվներ կխայնի կուգյն էլմել կպառկի մեչ ուր տեղաց:

Առատվան տեխ թակավորու ախչիկ կակխի, կէլնի վեր, կմոտանա վնզիրի լաճու լխեֆ կվերուցի, որ մտնի վնզիրի լաճու լխեֆ կվերուցի, որ մտնի վնզիրի լաճու ծոց, ըսկում փիս, քյաքյախոտմ կզարկի ուր քյթին, որ քիչ կմնա խելքն էրթն:

Թակավորու ախչիկն ի կասի. - Վնյի, էսա ի՞նչ խնրնմ մսպթ ի, իս որ իսոր առնեմ, ի՞նչխ պիտի պառկեմ իսոր ծոց:

Կթողնի կէրթն էսա լաճու լխեֆ կվերուցի. մեյ խաստ ըսկուն անուշ վնրթնխոտմ կզնրկի ուր քյթին, որ ինքյ կփնռնվորվի:

Թակավորու ախչիկն ի, կասի. - Ջայհնամ թե աղքտի տղա ի, թե սերսոփ ի, մոտեն անուշ խոտ կուգյն, ի՛նչ կուզի թող էլնի, - համման տեղ կպանաւ, կմտնի էսա լաճու ծոց:

Առատուն ի վազեր խետ թակավորուն կուգյնն. էօդի դոտ կպանան, կտիսնան, որ ախչիկ աղքտի լաճուն ծոցեն կէլնի դյխա, շատ կզնրմանան:

Վնզերն ի կմոտանա ուր լաճուն, թե չէ՝ ըսկում գյեշ քյաքյախոտ կզարկի ուր քթին, որ քիչ կմնա, որ ուր խելյքն էլ էրթն: Վնզերն ի շոտմ կխասկնա, թե էսա աղքտի լաճ պնմ արեր ի ուր լաճու գլխխ, նմր կանի, որ ուր լաճուն շոտմ տանեն պնղնես, սերսոփմ լոխկցուցեն, կդառնա աղքյտի լաճուն կասի. - Էսօր չէլնվ, վնղ կիշերն էլ պիտի մեչ էսա էօդին, էլմել քյնեքյ, էսա եղին դրին ի, առատուն թակավորու ախչիկ վեր ծոցեն որ էլավ, էն պիտի ստնի, աման էսօր չուր վնղն առատուն պիտի էսա էօդից չէլնեքյ դուս:

Էսա լաճն ի կասի. - Ծատ աղեկ, թող ծեր խնքնրն էլնի, իմ կնքյհլն ի:

Կիշեր իրեքյն էլ մեյ էօդի մեչ ճրաք կնցուցեն, մեյ մեկ ուր տեղաց մեչ կպառկեն, կքյնեն, լյուսհւ դեմ, թակավորու ախչիկն ի կէլնի վեր, կմոտանա վնզիրի լաճու յաթղին, լխեֆ կվերուցի կտեսնա, որ անու՛շ վնրթնխոտմ կուգյն, համան էլ ըզտեխեն էնտեխ չիրիշկա, տեղ կպանա, կմտնի վնզիրի լաճու ծոց:

Էսա աղքյտի լաճն ի, որ կտիսնա, թե թակավորու ախչիկ կննց մտավ վնզիրի լաճու ծոց, մեչ ուր մտաց կասի. «Աղե՛կ, դյհւք էդա ծեր արած չմոռնաքյ, իս ծե կսովրցուցեմ»: Կդնռնա, մեյ խաստ յավաշմ կասի՝ Ծամոն: Էսա ասելուց սորա ինքյ կէլնի վեր կլվնցվի ուր խաղվներ կխայնի, կքաշլայի մեչ էօդին փոոթն զարկել:

Վնզերի լաճ, որ կակխի, կտիսնա, թե թակավորու ախչիկ իկե մտի ուր ծոց, ուրախութնե խելքյ կէրթն, կոպի իրնր դիպնել. կտիսնա, որ չի կսնա իրար դիպնե, կուգյան էօդի դոտ կդփին կպնննն, կմտնին ներս թակավորու ախչիկ կամչնա, կոպի էլնել վեր, խաղավ խայնել, կտիսնա, որ կպեր ի յաթղին, նն՛ ծեռքյեր կսնա իրնր տա, նն՛ ոտքեր:

Թակավոր էննն վնզիրնին կմտնեն ներս, կտիսնան, որ աղքտի տղեն խաղվներ խագյե, կացե, ուրենց տղեներ հնլն պնռկուկ ին:

Թակավորն ի, որ կտիսնա, թե ինքյ խետ ուր նազեր-վնզիրներաց մտե ներս ուր ախչիկ հնլն պնռկուկ ի, կպարկսնա, կխասնի տեխ, ախչիկ թևեն կպոնի, որ քնշի, խանի վեր: Աղքտի տղեն էնտեխեն յավաշմ կասի՝ Ծամոն: Խետ, որ կասի ծամոն՝ թաքավորն էլ կկպնի ուր ախչկան, էլ չի կսնա փոթնե:

Վռազերն ի, որ կտիսնա, թե ուր լաճն էլ պառկեր ի, ըսկի էնտեղեր չէլնե, կպուրկանա, կխասնի ուր լաճ, թնից կպռնի, որ քաշի, խանի վեր, էսա աղքտի լաճն ի էնտեխեն մեյ խատ յավաշմ կասի՝ Ծամոն: Խետ որ կասի ծամոն՝ վռազիրն էլ կկպնի ուր լաճուն: Վարձասլի էսա թակավորու քյեոշկ սարի մեչ ինչ կանդուր որ մարդ կա, բիթուն կուզյռն, որ իսոնց քյռշեն մեյ մեկէլուց փոթուցեն, էսա լաճ կասի՝ Ծամոն, բիթուն էլ կկպնեն իրար:

Էսա լաճն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, էսա պռն կիտե՞ս վո՞վ կանա քյակե, մեչ էսա քյաղքյին, մեյ խատ մարթմ կա, վերին թաղ կկենա, անուն Ադոմ, մենակ էն մարթ կանա ծե ազատե, թե չէ՝ դյուք կմնաքյ ըդսնա կպուկ:

Թակավորն ի ռմր կանի, կասի. - Աստծու սիրուն էլնի, շուտ կնռւցեքյ էդա մարթ պերեքյ թող մե ազատի:

Թակավորու խազայեղներն ին շուտմ կէրթռն Ադոմ կկնդնեն, կառնեն կուգյան:

Էսա Ադոմ կուգյռ կխասնի էօդի դռան վերեն, մեկ ոտ կթռնլի ներս, մեկ կմնա դուս, էսա լաճ մեյ խատ յավաշմ կասի՝ Ծամոն, խետ որ կասի ծամոն՝ Ադոմ կկպնի, կմնա մեչ դռան, մեկ ոտ՝ դուս, մեկ ոտ՝ ներս:

Էսա լաճն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, էս էլ չի կարցավ ծե ազատեր, էսա թլսըմ զոռլի թլսըմ ի, դյէւ շուտ մարթ էորեռխկի թող էրթռն մեյ խատ արաբմ կա, էն արաբ կնդնեն, պերին, էն որ ծե չռզռդի, էլ մարթ չի կանա ծե ազատի էդա բռնից:

Թակավորն ի ռմր կանի ուր խազայեղներաց, որ էրթռն էդա արաբուն կնդնեն պիրեն:

Թակավորու խազայեղներն են, կէրթռն էն արաբուն կկնդնեն կպիրեն:

Արաբն ի կուգյռ կմտնի թակավորու քյեոշկ սարեն, մեկ ոտ կդնի վեր թռնրռնչեն, որ էլնի վեր, էսա լաճն ի յավաշմ կասի՝ Ծամոն: Խետ որ կասի ծամոն, էսա արաբ կկպնի կմնա տեղնստեղ, մեկ ոտ վեր թռնրռնչեն, մեկ ոտ գյետին:

Թակավորու խազայեղներն են կուգյռն, կասեն. - Թակավոր ապրած կենաս, արաբ պերեցինքյ, ամմա էն էլ կպավ մնաց վեր թռնրռնչեն:

Էսա լաճն ի կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, մնաց մեյ խոզյի. էն էլ կարեր դոխսան տարեկան պառավմ ի, ինոր խամար մեյ խատ ճռչ սիվտակ ուղտմ պիտի կնդնես էորեռխկես էտա պառավ նսդի վեր ըղտան գյռ, բռնլքի էն ծե ազատի, որ էն էլ չկարցավ ազատեր, կիտցի որ էլ մարթ ծե չկանա ազատի:

Թակավորն ի ռմր կանի ուր խազայեղներաց. որ էրթռն սիվտակ ուղտմ կնդնեն, էրթան էն պառավն առնեն պերեն, որ ուր ազատի:

Թակավորու խալայեղներն են կէրթռն զտեխ կինեն, էնտեխ կինեն վար ճասըլի մեյ խատ սիվտակ ճռչ ուղտմ կկնդնեն, կառնեն կէրթռն էդա պառավ կդնեն վեր ըղտան, կառնեն, կպերեն թակավորու քյեոշկ սարի պակ:

Էսա լաճն ի, խետ որ փենջռրից կտիսնա, որ պառավ վեր ըղտուն մտավ պակ, մեյ խատ յավաշմ կասի՝ Ծամոն: Խետ որ կասի՝ ծամոն, պառավ կկպնի վեր ըղտան, ուղտն էլ կկպնի գյետին, էլ չի կանա իրար դիպնե:

Թակավորու խալայեղներն են, որ էսա պռն կտիսնան, խռբռր կպերեն թակավորուն, կասեն. - Թակավոր ապրած կենաս, պառավ պերեցինքյ, ամման էն էլ կպավ, մնաց պռնկի օրթալաղ:

Թակավոր էնռն ուր նազեր-վռազիրներն են, որ էսա պան կլսեն, կբւսշլայեն լալ, բոռալ:

Էստ լաճն ի, որ կտիսնա թե թակավորն էլ, վըզիրն էլ կուլան, մեղ խատ կծծղա, կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, մկա ի՞նչխ ես, էլ խմբմրդ կուտե՞ս, քյո ախչիկ կուտա՞ս զիկ, կուտաս՝ կուտաս, չե՞ս իտա, խոգյիդ էլնի խետ քյո նազեր-վազիրին պիտի կպնեքյ մնաքյ էտա տեղ, մենակ իս ծե կանամ ազատե, ուրիշ մարթ չի կանա ազատե:

Թակավորն ի, որ էսա խմբմր կլսի կասի. - Աստծու սիրուն էլնի, դյու մե ազատի էստ ռազլութնից, էն ախչիկ իս կուրբան իմ արե քյե:

Վազերի լաճն ի էնտեխեն կվերուցի կասի. - Դյու զիկ էստ տեղեն ազատի, թակավորու ախչիկ զիկ մեր, քյոր էլնի, էլ իս չեմ առնե, պարով վայելես:

Էսա լաճն ի մեղ խատ կասի՝ Պիպեռ: Խետ որ պիպեռ կասի՝ բիթուն էլ մեղ մեկելոց կփոթնեն, բիթուն էլ կբուշլայեն մեղ մեկ թարուֆ փախնել:

Թակավորն ի ուր ախչկան ծեռ կպռնի, կպերի թասլիմ կանի էստ լաճուն, կասի. - Առ, ես իմ ծեռնով իմ ախչիկ կուտամ քյե: Սորա սւմր կանի յոթն օր, յոթն կիշեր խարսնիս կանեն, իննք կխասնեն ուրենց մուրազին, մենքյ էլ խասնենքյ մեր մուրազին: